

Valtuustoaloite avustusjärjestelmän uudistaminen

KV 3.11.2026
269/02.05.01.02/2026

Liitteenä 1 valtuustoaloite Kemijärven kaupungin avustusjärjestelmän uudistamisesta.

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto toteaa valtuustoaloitteeseen saadun selvityksen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

KH 26.10.2026 § 341

Valtuutettu Vesa Ahola ym. ovat jättäneet **liitteenä 1.** olevan valtuustoaloitteen kokouksessa 21.4.2026 Kemijärven kaupungin avustusjärjestelmän uudistamisesta avoimuuden, vaikuttavuuden ja osallisuuden vahvistamiseksi. Aloitteessa esitetään kaupungin myöntämien avustusten hakuprosessien ja myöntämisperusteiden kokonaisvaltaista kehittämistä siten, että avustusten hakeminen olisi nykyistä selkeämpää, tasapuolisempaa ja ennakoitavampaa. Aloitteessa ehdotetaan yhtenäisen avustuskriteeristön ja pisteytysmallin laatimista, sähköisten hakuprosessien kehittämistä, avustusten vaikuttavuuden arvioinnin vahvistamista sekä avustusvuosikellon käyttöönottoa. Aloitteen tavoitteena on varmistaa, että kaupungin myöntämät avustukset edistävät mahdollisimman vaikuttavasti Kemijärven elinvoimaa, kuntalaisten hyvinvointia ja osallisuutta sekä että avustusten myöntämisperusteet ovat avoimia ja helposti saatavilla.

Valtuustoaloitteessa esitettyä yhtenäistä pisteytyskriteeristöä ja laajaa vaikuttavuusarviointimallia ei esitetä otettavaksi käyttöön. Kaupungin avustustoiminta kohdistuu hyvin erilaisiin toimijoihin, kuten liikunta-, kulttuuri- ja nuorisojärjestöihin sekä kyläyhdistyksiin, joiden toiminnan tavoitteet, kohderyhmät ja vaikutukset poikkeavat toisistaan merkittävästi. Tämän vuoksi eri toimijoiden toiminnan vertaileminen yhdenmukaisella pisteytysjärjestelmällä olisi haastavaa.

Avustusten myöntämisen avoimuutta ja yhdenvertaisuutta voidaan edistää tarkoituksenmukaisemmin selkeillä avustusehdoilla, julkisilla myöntämisperusteilla sekä yhdenmukaisilla hakemus- ja raportointikäytännöillä. Yksityiskohtaisen pisteytys- ja vaikuttavuusarviointijärjestelmän käyttöönotto lisäisi sekä järjestöjen että kaupungin hallinnollista työmäärää raportoinnin, arvioinnin ja päätöksenteon osalta. Myönnettävien avustusten määrään nähden tästä aiheutuva lisätyö ei olisi tarkoituksenmukaisessa suhteessa saavutettavaan hyötyyn.

Järjestötoiminnan vaikutukset kohdistuvat usein hyvinvointiin, osallisuuteen, yhteisöllisyyteen ja yksinäisyyden vähentämiseen. Näiden vaikutusten mittaaminen yhdenmukaisilla ja luotettavilla tunnusluvuilla on

vaikeaa, eikä pelkkä määrällinen arviointi välttämättä kuvaa toiminnan todellista merkitystä kuntalaisille. Lisäksi liian yksityiskohtainen pisteytys voisi kaventaa mahdollisuuksia huomioida paikallisia erityispiirteitä, uusia toimintamuotoja sekä kulloinkin ajankohtaisia tarpeita avustuspäätöksiä tehtäessä.

Kaupungilla on jo käytössään avustusten hakemiseen, myöntämiseen ja käytön seurantaan liittyvät menettelyt. Avustusten hakijoilta edellytetään toimintaa ja taloutta koskevia selvityksiä sekä avustuksen käytön raportointia, joiden perusteella voidaan arvioida avustusten tarkoituksenmukaista käyttöä ja toiminnan toteutumista. Lisäksi Kemijärven kaupungin ja Kemijärvellä toimivien järjestöjen yhteistyöasiakirjaan ja kehittämissuunnitelmaan 2026–2029 on kirjattu järjestöyhteistyön tavoitteet, toimenpiteet ja seurantamittarit, joiden avulla yhteistyön vaikuttavuutta voidaan arvioida tarkoituksenmukaisella tavalla.

Valtuustoaloitteessa esitetty digitaalisen hakuprosessin kehittäminen on suurelta osin toteutunut, sillä valtaosa järjestöille ja tapahtumajärjestäjille suunnatuista avustuksista on jo sähköisesti haettavissa. Kehittämistarvetta voidaan kuitenkin tunnistaa hakukanavien yhtenäistämässä sekä avustuksia koskevan tiedon kokoamisessa nykyistä selkeämmin yhteen paikkaan. Lisäksi yhteistyöasiakirjan kehittämistoimenpiteisiin sisältyy sähköisen avustusvuosikellon laatiminen, mikä parantaa hakujen ennakoitavuutta, tiedonsaantia ja avustusjärjestelmän läpinäkyvyyttä.

Edellä esitetyin perustein voidaan todeta, että valtuustoaloitteen tavoitteet avustusjärjestelmän avoimuuden, ennakoitavuuden, osallisuuden ja tiedottamisen kehittämisestä on huomioitu merkittävilta osin kaupungin voimassa olevissa käytännöissä sekä järjestöyhteistyöasiakirjassa.

Valmistelija Hyvinvointikoordinaattori Essi Maaninka-Mäkinen, 040 480 6093

Esittelijä Vt. kaupunginjohtaja Säärelä Marjo Kemijärvi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto toteaa valtuustoaloitteeseen saadun selvityksen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto toteaa valtuustoaloitteeseen saadun selvityksen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.